

論語——述而第七

述而第七

zǐ yuē shù ér bú zuò xìn ér hào gǔ qiè bǐ yú
1. 子曰：“述而不作，信而好古，竊比於
wǒ lǎo péng
我老彭。”

zǐ yuē mò ér zhì zhī xué ér bú yàn huì rén bú
2. 子曰：“默而識之，學而不厭，誨人不
juàn hé yǒu yú wǒ zāi
倦，何有於我哉？”

zǐ yuē dé zhī bù xiū xué zhī bù jiǎng wén yì bù
3. 子曰：“德之不修，學之不講，聞義不
néng xǐ bú shàn bù néng gǎi shì wú yōu yě
能徙，不善不能改，是吾憂也。”

zǐ zhī yàn jū shēn shēn rú yě yāo yāo rú yě
4. 子之燕居，申申如也，夭夭如也。

zǐ yuē shèn yǐ wú shuāi yě jiǔ yǐ wú bú fù
5. 子曰：“甚矣，吾衰也！久矣，吾不復
mèng jiàn zhōu gōng
夢見周公！”

zǐ yuē zhì yú dào jù yú dé yī yú rén yóu yú
6. 子曰：“志於道，據於德，依於仁，游於
yì
藝。”

zǐ yuē zì xíng shù xiū yǐ shàng wú wèi cháng wú huì
7. 子曰：“自行束修以上，吾未嘗無誨
yān
焉。”

zǐ yuē bú fèn bù qǐ bù fěi bù fā jǔ yì yú
8. 子曰：“不憤不啟，不悱不發。舉一隅
bù yǐ sān yú fǎn zé bú fù yě
不以三隅反，則不復也。”

zǐ shí yú yǒu sāng zhě zhī cè wèi cháng bǎo yě zǐ yú
9. 子食於有喪者之側，未嘗飽也。子於
shì rì kū zé bù gē
是日哭，則不歌。

zǐ wèi yán yuān yuē yòng zhī zé xíng shě zhī zé
10. 子謂顏淵曰：“用之則行，舍之則
cáng wéi wǒ yǔ ěr yǒu shì fū zǐ lù yuē zǐ xíng
藏，惟我與爾有是夫！”子路曰：“子行
sān jūn zé shuí yǔ zǐ yuē bào hǔ píng hé sǐ
三軍，則誰與？”子曰：“暴虎馮河，死
ér wú huī zhě wú bù yǔ yě bì yě lín shì ér jù
而無悔者，吾不與也。必也臨事而懼，
hào móu ér chéng zhě yě
好謀而成者也。”

zǐ yuē fù ér kě qiú yě suī zhí biān zhī shì
11. 子曰：“富而可求也，雖執鞭之士，
wú yì wéi zhī rú bù kě qiú cóng wú suǒ hào
吾亦為之；如不可求，從吾所好。”

zǐ zhī suǒ shèn zhāi zhàn jí
12. 子之所慎：齊、戰、疾。

zǐ zài qí wén sháo sān yuè bù zhī ròu wèi yuē
13. 子在齊聞《韶》，三月不知肉味，曰：
bú tú wéi yuè zhī zhì yú sī yě
“不圖為樂之至於斯也！”

rǎn yǒu yuē fū zǐ wèi wèi jūn hū zǐ gòng
14. 冉有曰：“夫子為衛君乎？”子貢

論語——述而第七

yuē nuò wú jiāng wèn zhī rù yuē bó yí
曰：“諾，吾將問之。”入曰：“伯夷、
shū qí hé rén yě yuē gǔ zhī xián rén yě
叔齊何人也？”曰：“古之賢人也。”

yuē yuàn hū yuē qiú rén ér dé rén yòu hé
曰：“怨乎？”曰：“求仁而得仁，又何
yuàn chū yuē fū zǐ bú wèi yě
怨？”出曰：“夫子不為也。”

zǐ yuē fàn shū sì yǐn shuǐ qū gōng ér zhèn zhī
15. 子曰：“飯疏食飲水，曲肱而枕之，
lè yì zài qí zhōng yì bú yì ér fù qiě guì yú wǒ
樂亦在其中矣。不義而富且貴，於我
rú fú yún
如浮雲。”

zǐ yuē jiā wǒ shù nián wǔ shí yǐ xué yì
16. 子曰：“加我數年，五十以學《易》，
kě yǐ wú dà guò yì
可以無大過矣。”

zǐ suǒ yǎ yán shī shū zhí lǐ jiē yǎ yán
17. 子所雅言：《詩》、《書》、執禮，皆雅言
yě
也。

shè gōng wèn kǒng zǐ yú zǐ lù zǐ lù bú duì zǐ
18. 葉公問孔子於子路，子路不對。子
yuē rǔ xī bù yuē qí wéi rén yě fā fèn wàng
曰：“女奚不曰：‘其為人也，發憤忘
shí lè yǐ wàng yōu bù zhī lǎo zhī jiāng zhì yún
食，樂以忘憂，不知老之將至’云
ěr
爾！”

zǐ yuē wǒ fēi shēng ér zhī zhī zhě hào gǔ mǐn
19. 子曰：“我非生而知之者，好古，敏
yǐ qiú zhī zhě yě
以求之者也。”

zǐ bù yǔ guài lì luàn shén
20. 子不語：怪、力、亂、神。

zǐ yuē sān rén xíng bì yǒu wǒ shī yān zé qí
21. 子曰：“三人行，必有我師焉：擇其
shàn zhě ér cóng zhī qí bú shàn zhě ér gǎi zhī
善者而從之，其不善者而改之。”

zǐ yuē tiān shēng dé yú yú huán tuī qí rú yú
22. 子曰：“天生德於予，桓魋其如予
hé
何？”

zǐ yuē èr sān zǐ yǐ wǒ wéi yǐn hū wú wú yǐn
23. 子曰：“二三子以我為隱乎？吾無隱
hū ěr wú wú xíng ér bù yǔ èr sān zǐ zhě shì mǒu
乎爾，吾無行而不與二三子者，是丘
yě
也。”

zǐ yǐ sì jiào wén xíng zhōng xìn
24. 子以四教：文、行、忠、信。

zǐ yuē shèng rén wú bù dé ér jiàn zhī yǐ dé
25. 子曰：“聖人，吾不得而見之矣，得
jiàn jūn zǐ zhě sī kě yǐ zǐ yuē shàn rén wú
見君子者，斯可矣。”子曰：“善人，吾
bù dé ér jiàn zhī yǐ dé jiàn yǒu héng zhě sī kě
不得而見之矣，得見有恆者，斯可
yǐ wú ér wéi yǒu xū ér wéi yíng yuē ér wéi tài
矣。亡而為有，虛而為盈，約而為泰，

論語——述而第七

nán hū yǒu héng yī
難乎有恆矣。”

26. zǐ diào ér bù gāng yì bú shè sù
子釣而不綱，弋不射宿。

27. zǐ yuē gài yǒu bù zhī ér zuò zhī zhě wǒ wú shì
子曰：“蓋有不知而作之者，我無是
yě duō wén zé qí shàn zhě ér cóng zhī duō jiàn ér
也。多聞，擇其善者而從之，多見而
zhì zhī zhī zhī cì yě
識之，知之次也。”

28. hù xiāng nán yǔ yán tóng zǐ xiàn mén rén huò zǐ
互鄉難與言，童子見，門人惑。子
yuē yǔ qí jìn yě bù yǔ qí tuì yě wéi hé shèn
曰：“與其進也，不與其退也，唯何甚？
rén jié jǐ yǐ jìn yǔ qí jié yě bù bǎo qí wǎng
人潔己以進，與其潔也，不保其往
yě
也。”

29. zǐ yuē rén yuǎn hū zāi wǒ yù rén sī rén zhì
子曰：“仁遠乎哉？我欲仁，斯仁至
yǐ
矣！”

30. chén sī bài wèn zhāo gōng zhī lǐ hū kǒng zǐ
陳司敗問：“昭公知禮乎？”孔子
yuē zhī lǐ kǒng zǐ tuì yī wū mǎ qī ér jìn
曰：“知禮。”孔子退。揖巫馬期而進
zhī yuē wú wén jūn zǐ bù dǎng jūn zǐ yì dǎng
之，曰：“吾聞君子不黨，君子亦黨
hū jūn qǔ yú wú wéi tóng xìng wèi zhī wú mèng zǐ
乎？君取於吳，為同姓，謂之吳孟子，

jūn ér zhī lǐ shú bù zhī lǐ wū mǎ qī yǐ gào zǐ
君而知禮，孰不知禮？”巫馬期以告。子
yuē mǒu yě xìng gǒu yǒu guò rén bì zhī zhī
曰：“丘也幸，苟有過，人必知之。”

31. zǐ yǔ rén gē ér shàn bì shǐ fǎn zhī ér hòu hè
子與人歌而善，必使反之，而後和
zhī
之。

32. zǐ yuē wén mò wú yóu rén yě gōng xíng jūn zǐ
子曰：“文，莫吾猶人也。躬行君子，
zé wú wèi zhī yǒu dé
則吾未之有得。”

33. zǐ yuē ruò shèng yǔ rén zé wú qǐ gǎn yì wéi
子曰：“若聖與仁，則吾豈敢！抑為
zhī bú yàn huì rén bú juàn zé kě wèi yún ěr yǐ
之不厭，誨人不倦，則可謂云爾已
yǐ gōng xī huá yuē zhèng wéi dì zǐ bù néng xué
矣！”公西華曰：“正唯弟子不能學
yě
也！”

34. zǐ jí bìng zǐ lù qīng dǎo zǐ yuē yǒu zhū
子疾病，子路請禱。子曰：“有諸？”
zǐ lù duì yuē yǒu zhī lěi yuē dǎo ěr yú shàng
子路對曰：“有之，《誄》曰：‘禱爾於上
xià shén qí zǐ yuē mǒu zhī dǎo jiǔ yǐ
下神祇。’”子曰：“丘之禱久矣！”

35. zǐ yuē shē zé bú xùn jiǎn zé gù yǔ qí bú xùn
子曰：“奢則不孫，儉則固，與其不孫
yě níng gù
也，寧固。”

論語——述而第七

36. zǐ yuē jūn zǐ tǎn dàng dàng xiǎo rén cháng qī
子曰：“君子坦蕩蕩，小人長戚

qī
戚。”

37. zǐ wēn ér lì wēi ér bù měng gōng ér ān
子溫而厲，威而不猛，恭而安。